

T. B. M. M. (S. Sayısı : 128)

Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2163/02726

23 . 5 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.5.1988 tarihinde kararlaştırılan «Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

G E R E K Ç E

Avrupa Konseyine üye 21 ülkeden 20'sinin Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesinde (AİHS) yer alan Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna (AİHK) kişisel başvuru hakkını tanımış bulunmaları ve bu şekilde Komisyona yapılan kişisel başvuruların çoğalması, Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun iş hacminde önemli bir artış meydana getirmiştir. Bu durum nedeniyle, gerek Komisyonun gerek Avrupa İnsan Hakları Divanının daha hızlı ve ihtiyaca cevap verebilir şekilde çalışmasını teminen AİHS'ne ek bir Protokol hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bu amaçla görevlendirilen Avrupa Konseyi İnsan Hakları Direktörler Komitesi (ODDH)'nin hazırladığı «Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 sayılı Protokol» 19 Mart 1985 tarihinde üye ülkelerin imzasına açılmıştır.

Anılan Protokol Türkiye tarafından 4 Şubat 1986 tarihinde imzalanmıştır.

Halihazırda 8 sayılı Protokol Avrupa Konseyine üye bütün ülkeler tarafından imzalanmış; söz konusu üye ülkelerden Avusturya, Belçika, Kıbrıs Rum Yönetimi, Danimarka, İzlanda, Lihtenştayn, Hollanda, Portekiz, İsveç, İsviçre, İngiltere ve Lüksemburg tarafından onaylanmış durumdadır.

Söz konusu Protokölün önemli hükümleri aşağıda özetlenmiştir :

Protokölün 1 inci maddesiyle, Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna, gerek gö-rürse bireysel başvuruları incelemek üzere daireler halinde çalışma yetkisi tanınmakta;

2 nci maddesiyle, Komisyon üyesi olarak görevlendirilecek kişilerde aranacak yeni vasıflar belirlenmekte;

3 üncü maddesiyle, Komisyon üyelerinin görevleri süresince yapamayacakları işlerle ilgili kısıtlar konulmakta;

4 üncü maddesiyle, Sözleşmenin müracaatların incelenme yöntemine ve dostane çözüm konularına ilişkin 28 inci maddesi ile dostane çözüme varılması halinde hazırlanacak rapor hakkındaki 30 uncu maddesi bir madde halinde birleştirilmektedir.

Protokölün 5 inci maddesiyle, Sözleşmede belirtilen hallerde Komisyona yapılan kişisel başvuruların reddedilmesi hususunda Komisyonun oybirliği ile karar vermesi kuralı üçte iki çoğunluk şeklinde değiştirilmektedir.

6 ncı maddesiyle, Sözleşmeye getirilen yeni bir 30 uncu madde hükmü uyarınca, Komisyona aşağıdaki hallerde bir başvuruyu kayıttan düşürme imkânı sağlanmaktadır :

- a) Müracaatçının (applicant) başvurusunu takip etme niyetini göstermemesi,
- b) Uyuşmazlık konusu meselenin çözüme bağlanması,
- c) Komisyon tarafından herhangi başka bir sebeple başvurunun incelenmesine devam edilmesinin artık haklı görülmediğinin tespit edilmesi,

Yeni maddede buna rağmen, Komisyonun bu Sözleşmede tanımlanan insan haklarına saygı gösterilmesinin gerektirdiği durumlarda başvuruyu incelemeye devam edebileceği belirtilmektedir.

Protokölün 9-11 inci maddeleri Avrupa İnsan Hakları Divanı üyelerinin yetki ve seçimlerini, 12-14 üncü maddeleri de Protokölün imzalanması, yürürlüğe girişi gibi usule ilişkin konuları düzenlemektedir.

Hükümetimizin, Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun kişisel başvuruları kabul etme yetkisini 28 Ocak 1987 tarihinden itibaren tanımış olması muvacehesinde, Ek 8 sayılı Protokölün tarafımızdan onaylanması keyfiyeti daha da önem kazanmış bulunmaktadır.

Söz konusu Protokol, ana Sözleşmeyi tadil eden bir Protokol olması nedeniyle, ancak Sözleşmeye taraf bütün devletlerin onay belgelerini tevdi etmeleriyle yürürlüğe girecektir. Diğer taraftan, kişisel başvuru hakkını kabul etmiş olan Avrupa

Konseyi üyesi devletler Sözişme organlarının hızlı ve etkin çalışmalarını sağlayacak önlemler üzerinde titizlikle durmaktadırlar.

Yukarıdaki mülahazalar ve Türkiye'nin Avrupa İnsan Haklarını koruma sistemindeki ortaklarının ihtiyaçlarını karşılama çalışmalarına katılmasının olumlu olacağı dikkate alınarak anılan Protokolün ülkemiz tarafında bir an önce onaylanması uygun olacağı düşünülmektedir. Protokolün hazırlık çalışmalarına hükümetimizi temsilen katılan uzmanımızın ve Adalet Bakanlığının görüşleri de bu merkezdedir.

Protokolün tarafımızdan onayı aşamasında Komisyonun, üye ülkeler aleyhine Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna yapılan müracaatların hangilerinin Dairelerce hangilerinin Komisyonun tümü tarafından ele alınacağı hususunu İç Tüzüğünde belirlemesini veya Komisyonla ilgili ülke arasında bir danışma mekanizması kurulmasını beklediğimiz yolunda bir açıklama yapılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir. Aynı tarz bir açıklama ahiren İngiltere tarafından Protokolün onaylanması aşamasında yapılmış bulunmaktadır.

Trafımızdan yapılması öngörülen söz konusu beyanın tam metni ekte sunulmaktadır.

Beyan Metni :

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna yapılan kişisel başvuruların hangilerinin Dairelerce hangilerinin Komisyonun tümü tarafından ele alınacağını Komisyonun İç Tüzüğünde belirlenmesini veya bu hususta Komisyonla ilgili üye devlet arasında bir istişari mekanizma kurulmasını beklemektedir.»

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/450

Karar No. : (1-2) 36

15 . 11 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 1-2/5 Sayılı Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde de belirtildiği gibi ülkelerin Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna kişisel başvuru hakkını tanımış bulunmaları yüzünden Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun iş hacminde meydana gelen artış nedeniyle Komisyonun ve Avrupa İnsan Hakları Divanının daha hızlı ve ihtiyaca cevap verebilir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla hazırlanan ve Türkiye tarafından 4 Şubat 1986 tarihinde imzalanan ek protokol Komisyonumuzca usulüne uygun şekilde görüşülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz ek protokolün Komisyonumuzda görüşülüp kabul edilmiş ve sayfaları mühürlenmiş tercümesi ve üyelerimizin imza belgesinin parafı ve mühürlü ikişer nüshası ile birlikte Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
M. Vehbi Dinçerler
Hatay

Sözcü
M. Cavit Kavak
İstanbul

Üye
Fethi Çelikbaş
Burdur

Üye
M. İstemihan Talay
İçel
İmzada bulunamadı

Üye
Leylâ Yeniay Köseoğlu
İstanbul
İmzada bulunamadı

Üye
Abdulvahap Dizdaroğlu
Mardin

Başkanvekili
Cevdet Akçalı
İstanbul

Kâtip
H. Adnan Tutkun
Amasya
İmzada bulunamadı

Üye
Aycan Çakıroğulları
Denizli

Üye
İsmail Cem
İstanbul

Üye
H. Cavit Erdemir
Kütahya

Üye
Ali Rifki Atasever
Tekirdağ

Üye
Ali Şakir Ergin
Yozgat

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye tarafından Strasbourg'da 4 Şubat 1986 tarihinde imzalanmış Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Turgut Özal
Başbakan

5.5.1988

Devlet Bak. Başbakan Yrd.
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı Y.
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Bozer

Devlet Bakanı
Y. B. Özal

Devlet Bakanı
A. Kahveci

Devlet Bakanı
N. Kitapçı

Devlet Bakanı
M. Yazar

Devlet Bakanı
C. Çiçek

Adalet Bakanı
M. O. Sungurlu

Millî Savunma Bakanı
E. Vuralhan

İçişleri Bakanı
M. Kalemlî

Dışişleri Bakanı Y.
A. Bozer

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Millî Eğt. Genç. ve Spor Bak.
H. C. Güzel

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Sağ. ve Sos. Yard. Bakanı
B. Akarcalı

Ulaştırma Bakanı
E. Pakdemirli

Tarım Orman ve Köyişleri Bak.
H. H. Doğan

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı
İ. Aykut

Sanayi ve Ticaret Bakanı
Ş. Yürür

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.
F. Kurt

Kültür ve Turizm Bakanı
M. T. Titiz

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı : 128)

DIŐIŐLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı
Protokölün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

AVRUPA İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİ KORUMA SÖZLEŞMESİ'NE EK 8 SAYILI PROTOKOL

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanmış olan Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine (bundan böyle «Sözleşme» diye anılacaktır) ek işbu Protokolü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun çalışma usulünün geliştirilmesi ve özellikle süratlendirilmesi amacıyla Sözleşmenin bazı hükümlerinin değiştirilmesinin arzu edilir olacağını düşünerek,

Aynı şekilde, Sözleşmenin Avrupa İnsan Hakları Divanının çalışma usullerine ilişkin bazı hükümlerinin değiştirilmesinin tavsiyeye şayan olacağını düşünerek,
Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

Madde 1:

Sözleşmenin 20 nci maddesinin halihazır metni, aynı maddenin 1 inci paragrafı haline gelecek ve buna aşağıdaki 4 paragraf eklenecektir:

«2. Komisyon, genel kurul şeklinde toplanacaktır. Bununla birlikte, herbiri en az 7 üyeden oluşan daireler kurabilir. Daireler müesses içtihatlarla dayanarak ele alınabilecek veya Sözleşmenin yorumlanmasını veya uygulanmasını etkileyecek ölçüde ciddi sorun çıkarmayan, Sözleşmenin 25 inci maddesine göre yapılmış olan başvuruları inceleyebilir. Bu kısıtlama ve işbu maddenin 5 inci paragrafındaki hükümler haricinde, daireler, Sözleşme ile Komisyona tevdi edilmiş tüm yetkileri kullanacaklardır.

Aleyhinde başvuruda bulunulan bir Yüksek Âkit Tarafın Komisyona seçilmiş bulunan üyesi, başvurunun havale, edildiği dairede üyelik hakkına sahip olacaktır.

3. Komisyon, 25 inci maddeye göre yapılmış olan bir başvuruyu, daha fazla incelemeyi gerektirmediği hallerde, oybirliği ile kabul edilemez, ilan edebilme veya kayıttan düşürülmesine karar verebilme yetkisini haiz her biri en az 3 kişiden oluşan komiteler teşkil edebilir.

4. Bir Daire veya Komite, her zaman Komisyon genel kurulu lehine yetkisinden vazgeçebilir; aynı şekilde, Komisyon genel kurulu bir Daireye veya komiteye havale edilmiş bir davanın kendisine gönderilmesi talimatını verebilir.

5. Aşağıdaki yetkileri sadece Komisyon genel kurulu kullanabilir:

- a) 24 üncü madde uyarınca yapılmış olan başvuruların incelenmesi;
- b) 48 inci maddenin (a) paragrafı uyarınca bir davanın Avrupa İnsan Hakları Divanı'na getirilmesi;
- c) 36 ncı madde uyarınca usul kurallarının düzenlenmesi,

Madde 2

Sözleşmenin 21 inci maddesine aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir 3 üncü paragraf eklenecektir :

«3. Adaylar yüksek ahlâki vasıflarla mücehhez ve yüksek hukukî göreve atanmak için gerekli nitelikleri haiz ya da milli, yahut milletlerarası hukuk alanındaki ehliyetleriyle tanınmış kişilerden olacaklardır.»

Madde 3

Sözleşmenin 23 üncü maddesine aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir cümle eklenecektir:

«Görevleri süresince, Komisyon üyeleri olarak, bağımsızlıkları, tarafsızlıkları veya bu görevin gerekleriyle bağdaşmayan görevleri üstlenmeyeceklerdir.»

Madde 4

Sözleşmenin 28 inci maddesinin değişik metni, aynı maddenin 1 inci paragrafı olacaktır; 30 uncu maddenin değişik metni ise 2 nci paragrafı olacaktır. 28 inci maddenin yeni metni aşağıdaki şekildedir.

«Madde 28

1. Komisyon, kendisine havale edilen bir başvuruyu kabul ettiği takdirde:

a) Olayları tespit etmek amacıyla, tarafların temsilcileriyle birlikte başvuruyu inceleyecek ve gerekirse, ilgili Devletlerin, Komisyon ile fikir teatisinde bulunmalarından sonra, etkinliği için gerekli tüm kolaylıkları sağlayacakları bir tahkikat yapacaktır;

b) Aynı zamanda Komisyon, işbu Sözleşmede tanımlanan şekliyle İnsan Haklarına saygı esasından hareketle, davanın dostane bir çözüm ile sonuçlandırılması için ilgili taraflara hizmet sunmaya amade olacaktır.

2. Komisyon, dostane bir çözüme varılmasını başarabilirse, konuya ilişkin olarak bir rapor hazırlayıp ilgili Devletlere, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine ve yayınlanmak üzere Avrupa Konseyi Genel Sekreterine gönderecektir. Bu rapor yalnızca olayları ve varılan sonucu kısa olarak içerecektir.»

Madde 5

Sözleşmenin 29 uncu maddesinin ilk paragrafındaki «Oybirliği ile» ibaresi, «Üyelerin üçte iki çoğunluğu ile» şeklinde değiştirilecektir.

Madde 6

Aşağıdaki hüküm Sözleşmeye dercedilecektir :

«Madde 30

1. Dava sürecinin herhangi bir aşamasında, Komisyon, aşağıdaki sonuçlara varılması halinde başvurunun kayıttan düşürülmesine karar verebilir :

a) Başvuru sahibi başvurusunu takip etme niyetinde değilse, veya

b) Sorun çözümlenmişse, veya

c) Başka herhangi bir nedenden ötürü, başvurunun incelenmesine devam edilmesi hususunda artık haklı bir gerekçe görmezse.

Ancak, Sözleşme tarafından tanımlanan insan haklarına riayet öyle gerektiriyorsa, Komisyon başvurunun incelenmesine devam edecektir.

2. Komisyon, bir başvuruyu önce kabul edip, sonra kayıttan düşürmeye karar verirse, olayları anlatan ve kayıttan düşürme kararını sebepleri ile birlikte içeren bir rapor hazırlayacaktır. Söz konusu rapor, bilgi için taraflara ve Bakanlar Komitesine iletilecektir. Komisyon raporu yayımlayabilir.

3. Komisyon koşulların haklı kıldığı kanısına varırsa, bir başvuruyu yeniden ele almayı kararlaştırabilir.»

Madde 7

Sözleşmenin 31 inci maddesinin 1 inci paragrafı aşağıdaki şekilde olacaktır :

«1. Şayet bir başvuru 28 inci (2 nci paragraf), 29 uncu ve 30 uncu maddeler uyarınca bir sonuca bağlanmamış ise, Komisyon olaylar hakkında bir rapor hazırlar ve tespit edilen olayların, ilgili Devletin, Sözleşmede öngörüldüğü şekliyle üzerine düşen yükümlülüklerinin ihlalini teşkil edip etmediği hususunda görüşünü bildirir. Raporda, Komisyon üyelerinin bu konudaki kişisel görüşleri belirtilebilir.»

Madde 8

Sözleşmenin 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır :

«Madde 20 (3 üncü paragraf) ve 29'un hükümleri haricinde, Komisyon kararlarını mevcut ve oylamaya katılan üyelerin çoğunluğu ile alacaktır.»

Madde 9

Sözleşmenin 40 inci maddesine, aşağıdaki şekilde düzenlenen yedinci paragraf eklenecektir :

«7. Divan üyeleri, Divanda kendi şahsî sıfatlarıyla yer alacaklardır. Görevleri süresince, Divan üyeleri olarak bağımsızlıkları, tarafsızlıkları veya bu görevin gerekleriyle bağdaşmayan başka görevler üstlenmeyeceklerdir.»

Madde 10

Sözleşmenin 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır :

«Divan, Başkanını ve bir veya iki Başkan Yardımcısını 3 yıllık bir süre için seçecektir. Bunlar tekrar seçilebilirler.»

Madde 11

Sözleşmenin 43 üncü maddesinin birinci cümlesindeki «yedî» kelimesi, «dokuz» kelimesi ile değiştirilecektir.

Madde 12

1. İşbu Protokol, Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerin imzasına açılacaktır. Bu Devletler, Protokolün bağlayıcılığı hususundaki rızalarını aşağıdaki şekillerde beyan edebileceklerdir :

- a) Onay, kabul veya uygun bulma şartına bağlı olmaksızın imza, veya
- b) Onay, kabul veya uygun bulma şartına bağlı imza ve imzayı takiben onay, kabul veya uygun bulma.

2. Onay, kabul veya uygun bulma belgeleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

Madde 13

İşbu Protokol, Sözleşmeye Taraf olanların tümünün, 12 nci madde hükümlerine uygun olarak, Protokolün bağlayıcılığı hususundaki rızalarını beyan ettikleri tarihten sonraki üç aylık devrenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 14

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konseye üye Devletlere :

- a) Her imzayı;
- b) Her onay, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdiiini;
- c) 13 üncü maddeye göre, işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini;
- d) İşbu Protokole ilişkin her türlü işlemi, bildirimini veya haberleşmeyi bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Protokol, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde, 19 Mart 1985 tarihinde Viyana'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Avrupa Konseyine üye Devletlerin her birine bu Protokolün aslına uygun tasdikli örneklerini tevdi edecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Leopold GRATZ

Belçika Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Jan Robert VANDEN BLOOCK

Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti adına

Danimarka Krallığı Hükümeti adına

Erik NINN HANSEN

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Jean - Michel BAYLET

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Hans A. ENGELHARD
Hans A. NOEBEL

Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Yiannis CAPSIS

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
JØN HELGASON

İrlanda Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Viyana, 20 Mart 1985
John ROGERS

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Fermo Mino MARTINAZZOLI

Lichtenştayn Prenslığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Hilmar OSPELT

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Robert GOEBBELS

Malta Hükümeti adına

Hollanda Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Viyana, 20 Mart 1985
Hans VAN den BROEK

Norveç Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Mona RØKKE

Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Mario RAPOSO

İspanya Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Javier MOSCOSO DEL PRADO

İsveç Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Lennart BODSTROM

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Pierre AUBERT

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile
Timothy RENTON

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Sözleşme, İngilizce ve Fransızca olarak, tek orijinal belgenin aslına uygun nüshası olarak tasdik edilmiştir.

Strasbourg, 12 Nisan 1985

Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Müdürü

Erik Harremoes

NOT : İşbu Sözleşme, Bakanlar Kurulunun 3.1.1986 tarih ve 86/10231 sayılı Kararına istinaden, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Avrupa Konseyi Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi Filiz DİNÇMEN tarafından Strasbourg'da 4 Şubat 1986 tarihinde imzalanmıştır.

